

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [es](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Swipe to change

spaniolă

Ce lege se aplică

Spania

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

Majoritatea normelor privind conflictul de legi sunt cuprinse în titlul preliminar din Codul civil (articolele 9-12). Există, de asemenea, dispoziții legale aplicabile în anumite legi speciale, cum ar fi, de exemplu, Legea privind adopția internațională.

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

În ceea ce privește legea aplicabilă, următoarele regulamente ale UE sunt în vigoare în prezent în Spania:

- Regulamentul nr. 1346/2000 privind procedurile de insolvență
- Regulamentul nr. 593/2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I)
- Regulamentul nr. 864/2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale (Roma II)
- Regulamentul nr. 1259/2010 de punere în aplicare a unei cooperări consolidate în domeniul legislației aplicabile divorțului și separării de drept (Roma III)
- Regulamentul nr. 650/2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor.
- Regulamentul (UE) 2016/1191 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 iulie 2016 privind promovarea liberei circulații a cetățenilor prin simplificarea cerințelor de prezentare a anumitor documente oficiale în Uniunea Europeană și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012. Aplicabil din 16 februarie 2019.

De asemenea, Spania este stat contractant la mai multe convenții privind conflictul de legi. Principalele convenții multilaterale în acest sens sunt:

- Convenția privind legea aplicabilă numelui și prenumelui, München, 5 septembrie 1980.
- Convenția asupra competenței, legii aplicabile, recunoașterii, executării și cooperării privind răspunderea părintească și măsurile de protecție a copiilor, Haga, 19 octombrie 1996.
- Protocolul privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere, Haga, 23 noiembrie 2007.
- Convenția privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare, Haga, 5 octombrie 1961.
- Convenția privind legea aplicabilă accidentelor rutiere, Haga, 4 mai 1971.
- Protocolul privind legea aplicabilă în materie de responsabilitate pentru produse, Haga, 2 octombrie 1973.

1.3 Principalele convenții bilaterale

În ceea ce privește legea aplicabilă, în prezent este în vigoare Convenția între Regatul Spaniei și Republica Orientală a Uruguayului privind reglementarea conflictelor de legi în materie de întreținere a copiilor și recunoașterea și punerea în executare a hotărârilor judecătorești și a soluțiilor referitoare la întreținere, Montevideo, 4 noiembrie 1987.

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

Articolul 12.6 din Codul civil prevede că „instanțele și autoritățile trebuie să aplice din oficiu normele privind conflictul de legi în legea spaniolă”.

2.2 Reținerea

Articolul 12.2 din Codul civil prevede că trimiterea la o lege străină se consideră ca fiind o trimitere la dreptul său material, indiferent de reținerea la o altă lege care nu este spaniolă pe care o fac normele sale privind conflictul de legi. Aceasta implică faptul că numai reținerea de gradul întâi este acceptată. Reținerea de gradul doi nu este permisă, cu excepția cambiilor, a cecurilor și a biletelor la ordin, în ceea ce privește capacitatea de asumare a unor astfel de obligații.

În cazul în care un regulament al UE sau o convenție internațională este aplicabilă, se vor aplica normele speciale ale acestor instrumente referitoare la reținere.

2.3 Schimbarea punctului de legătură

În legislația spaniolă, nu există o regulă generală pentru cazurile de conflict mobil, și anume modificări ale circumstanțelor utilizate drept factor de legătură de norma care reglementează conflictul de legi. Articolul 9.1 din Codul civil, referitor la vârsta majoratului, prevede că o modificare a factorului de legătură nu afectează vârsta majoratului deja dobândit. Criteriul folosit este luarea în considerare a legii aplicabile la momentul apariției situației juridice, chiar dacă factorul de legătură se modifică ulterior.

În cazul în care un regulament al UE sau o convenție internațională este aplicabilă, se vor aplica normele speciale ale acestor instrumente referitoare la conflictul mobil.

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

Articolul 12.3 din Codul civil prevede că în niciun caz nu se aplică legea străină dacă aceasta este contrară ordinii publice. Prin urmare, aplicarea legii străine este exclusă în cazul în care aceasta conduce la un rezultat care constituie o încălcare flagrantă a principiilor de bază ale legislației spaniole. Principiile recunoscute prin constituție sunt considerate esențiale.

2.5 Proba legii străine

Conținutul și valabilitatea legii străine trebuie să fie dovedite de către părți, iar instanța poate verifica acest lucru prin orice mijloace pe care le consideră necesare pentru aplicarea acesteia. Sistemul este unul mixt care combină principiul depunerii de memorii și examinarea numai la cererea părții cu posibilitatea ca instanța să coopereze în efectuarea de verificări. În cazuri excepționale, atunci când conținutul legii străine nu poate fi dovedit, se va aplica legea spaniolă.

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

Chestiunea stabilirii legii aplicabile obligațiilor contractuale este reglementată, în termeni generali, de Regulamentul nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului („Regulamentul Roma I”). Cazurile în care Regulamentul Roma I nu este aplicabil sunt soluționate în conformitate cu dispozițiile articolului 10.5 din Codul civil, care se bazează pe recunoașterea libertății de alegere, cu condiția ca legea aplicabilă să fie aleasă în mod expres și ca această lege să aibă o anumită legătură cu cazul respectiv. În caz contrar, se aplică legea națională comună ambelor părți; în caz contrar, se aplică legea reședinței comune obișnuite a părților și, în ultimă instanță, legea din locul în care a fost încheiat contractul.

3.2 Obligații extracontractuale

Acest aspect este reglementat de Regulamentul (CE) nr. 864/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 (Roma II). În ceea ce privește aspectele legate de accidente rutiere și răspunderea producătorului, se aplică normele privind conflictul de legi cuprinse în Convenția de la Haga din 1971 și, respectiv, 1973.

Chestiunile care nu sunt incluse în niciuna dintre dispozițiile de mai sus intră sub incidența articolului 10.9 din Codul civil, conform căruia cazurile de răspundere extracontractuală sunt reglementate de legea din locul unde s-a produs evenimentul care a condus la acestea. Gestiunea de afaceri neautorizată este reglementată de legea din locul unde agentul își exercită activitatea principală, iar îmbogățirea fără justă cauză este reglementată de legea în temeiul căreia s-a realizat transferul de valoare către partea care s-a îmbogățit.

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

Articolul 9 din Codul civil prevede că legea aplicabilă în aceste domenii este determinată de cetățenia persoanelor fizice. Există dispoziții privind cazurile de dublă cetățenie și cetățenie nedeterminată. Dubla cetățenie se stabilește pornind de la faptul dacă este vorba despre o dublă cetățenie în conformitate cu legea spaniolă sau o dublă cetățenie care nu este prevăzută de legislația spaniolă. Tratatate privind dubla cetățenie există cu Chile, Peru, Paraguay, Nicaragua, Guatemala, Bolivia, Ecuador, Costa Rica, Honduras, Republica Dominicană, Argentina și Columbia. În aceste cazuri, se aplică dispozițiile tratatelor internaționale; în cazul în care acestea nu includ astfel de dispoziții, se va acorda prioritate cetățeniei corespunzătoare ultimei reședințe obișnuite și, în caz contrar, ultimei cetățenii dobândite. În cazul în care dubla cetățenie nu este prevăzută în legea spaniolă, iar una dintre cetățenii este spaniolă, aceasta are prioritate, deși trebuie să se aplice principiul nediscriminării pe motiv de cetățenie în cazul în care ambele cetățenii sunt ale unor țări UE. Pentru persoanele cu cetățenie nedeterminată, legea din locul unde acestea își au reședința obișnuită se aplică în calitate de lege personală. În cazul apatrizilor, se aplică articolul 12 din Convenția de la New York din 28 septembrie 1954, conform căruia legea aplicabilă este legea țării de domiciliu a apatrizului sau, în lipsa acesteia, legea țării sale de reședință.

Legea aplicabilă numelor persoanelor fizice este reglementată de Acordul de la München din 1980. Prenumele și numele de familie ale unei persoane fizice sunt stabilite de legea statului al cărui cetățean este persoana în cauză.

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

Articolul 9.4 din Codul civil prevede că legea aplicabilă în ceea ce privește stabilirea relațiilor părinte-copil este cea a reședinței obișnuite a copilului la momentul stabilirii relației. În lipsa unei reședințe obișnuite a copilului sau în cazul în care această lege nu permite stabilirea relației părinte-copil, legea aplicabilă va fi legea națională a copilului la momentul respectiv. În cazul în care această lege nu permite stabilirea relației părinte-copil sau copilul nu are o cetățenie, se va aplica dreptul material spaniol.

Legea aplicabilă în cazul adopțiilor face obiectul unei reglementări speciale, Legea nr. 54/2007 privind adopția internațională. Articolul 18 din această lege prevede că încheierea unei adopții de către autoritatea competentă spaniolă va fi reglementată de dreptul material spaniol atunci când persoana adoptată are reședința permanentă în Spania la momentul adopției sau a fost sau va fi dusă în Spania în vederea stabilirii reședinței acesteia în Spania.

Legea aplicabilă în ceea ce privește conținutul relației părinte-copil, fie biologică, fie prin adopție, și exercitarea răspunderii părintești se va stabili în conformitate cu Convenția de la Haga din 19 octombrie 1996. Articolul 17 din convenție prevede că exercitarea răspunderii părintești este reglementată de legea statului unde copilul are reședința obișnuită.

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

Există norme pentru încheierea căsătoriei și consecințele acesteia. În ceea ce privește forma încheierii căsătoriei, Codul civil prevede că, pe teritoriul Spaniei sau în afara Spaniei, puteți fi căsătorit(ă): 1) de către un judecător, primar sau funcționar menționat în cod; 2) în forma religioasă prevăzută legal. Acesta stipulează, de asemenea, că cetățenii spanioli se pot căsători în afara Spaniei în forma prevăzută de legea din locul unde se încheie căsătoria. În cazul în care ambele părți sunt cetățeni străini, acestea se pot căsători în Spania în conformitate cu aceleași dispoziții ca în cazul cetățenilor spanioli sau cu dispozițiile legii personale a oricăreia dintre părți. Capacitatea de căsătorie și consimțământul fac obiectul legislației naționale a fiecăreia dintre soți (articolul 9.1 din Codul civil).

În temeiul articolului 9.2 din Codul civil, consecințele căsătoriei sunt reglementate de legislația națională comună a soților la momentul încheierii căsătoriei. În lipsa unei legislații naționale comune, acestea sunt reglementate de legea personală sau de reședința obișnuită a oricăreia dintre părți, aleasă de ambele părți într-un act autentic întocmit înainte de încheierea căsătoriei. În cazul în care nu a fost făcută o astfel de alegere, se aplică legea reședinței obișnuite comune imediat după încheierea căsătoriei și, în lipsa acesteia, legea din locul unde a fost încheiată căsătoria.

Separarea de drept și divorțul sunt reglementate de Regulamentul 1259/2010 care instituie cooperarea consolidată în domeniul legislației aplicabile divorțului și separării de drept (Roma III). Articolul 107.1 din Codul civil prevede că anularea căsătoriei este reglementată de legea aplicabilă la încheierea căsătoriei.

Nu există nicio dispoziție în dreptul internațional privat spaniol pentru cuplurile necăsătorite (ceea ce înseamnă, în principiu, recurgerea la analogie).

Obligațiile de întreținere sunt reglementate de Protocolul de la Haga din 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere.

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Norma care reglementează consecințele căsătoriei (articolul 9.2 din Codul civil) cuprinde atât consecințele personale, cât și cele care afectează bunurile.

Prin urmare, se aplică legea personală comună a soților la momentul încheierii căsătoriei; în lipsa acesteia, legea personală sau legea reședinței obișnuite a oricăreia dintre părți, aleasă de ambii soți prin intermediul unui act autentic întocmit înainte de încheierea căsătoriei; în cazul în care nu a fost făcută o astfel de alegere, legea aplicabilă este legea reședinței obișnuite comune imediat după încheierea căsătoriei și, în lipsa acesteia, legea din locul unde a fost încheiată căsătoria.

Contractele sau acordurile care prevăd, modifică sau înlocuiesc regimul matrimonial sunt valabile dacă acestea sunt conforme fie cu legea care reglementează consecințele căsătoriei, fie cu legea cetățeniei sau legea reședinței obișnuite a oricăreia dintre părți la momentul executării acestora (articolul 9.3 din Codul civil).

3.7 Testamente și succesiuni

Spania aplică dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 650/2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor. În temeiul regulamentului, este aplicabilă legea reședinței obișnuite a defunctului la momentul decesului, cu excepția cazului în care defunctul a ales legea corespunzătoare cetățeniei sale drept lege aplicabilă.

Forma testamentelor este reglementată de Convenția de la Haga din 1961.

3.8 Proprietatea reală

În temeiul articolului 101.1 din Codul civil, dreptul de deținere, de proprietate și alte drepturi asupra bunurilor imobile și publicitatea acestora sunt reglementate de legea din locul unde sunt situate acestea, lege care se aplică, de asemenea, în cazul bunurilor mobile. În scopul stabilirii sau al atribuirii de drepturi asupra bunurilor aflate în tranzit, bunurile sunt considerate a fi situate în locul de unde au fost expediate, cu excepția cazului în care expeditorul și destinatarul au convenit în mod expres sau tacit faptul că acestea sunt considerate a fi situate în locul de destinație. Navele, aeronavele și mijloacele de transport feroviar, precum și toate drepturile instituite asupra acestora sunt reglementate de legislația statului de pavilion sau a statului de înmatriculare. Autovehiculele și alte mijloace de transport rutier sunt reglementate de legea din locul unde se află acestea. Emiterea de valori mobiliare este reglementată de legea din locul unde au fost emise acestea.

3.9 Insolvența

Cazurile care nu intră sub incidența [Regulamentului nr. 1346/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență](#) sunt reglementate de [Legea nr. 22/2003 din 9 iulie 2003 privind falimentul](#). Articolul 200 din legea respectivă prevede, ca regulă generală, că procedurile de insolvență în Spania și efectele acestora, precum și modalitățile de efectuare și încheiere a acestor proceduri sunt reglementate de legislația spaniolă (Legea nr. 22/2003 din 9 iulie 2003, modificată prin Legea 9/2015 privind măsuri urgente în domeniul insolvenței - Monitorul oficial din 26 mai 2015). Legea privind falimentul conține, de asemenea, dispoziții de drept internațional privat care stabilesc legea aplicabilă diverselor raporturi juridice implicate în procedură.

Ultima actualizare: 08/12/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.